

Fart, altsaa hele Sommeren, vil vistnok ikke Mange befare den Vej fra Aarhus til Kjøbenhavn og fra Kjøbenhavn til Aarhus over Korsør. Den directe Reise med Dampskibene vil medtage kortere Tid og være en billigere Reisemaade for de forskjellige Dele af Jylland, som ligge i Nærheden af Østysten, og som have directe Dampskibsforbindelse med Kjøbenhavn, fremfor først at gaae med en Jernbane adskillige Meil til Aarhus, dernæst at gøre en, vel at mærke, meget besværlig Søreise fra Aarhus til Korsør, og endelig passere Jernbanen fra Korsør til Kjøbenhavn, det skal altsaa være paa den Aarstid, da directe Dampskibsart paa Havnene paa Østysten er standset eller idetmindste forbundet med større Ulempe, at der kunde tænkes en særdeles stor Frequentis over Aarhus og Korsør, men det maa vel erindres, at der dog bliver en Søvei at tilbagelægge fra Aarhus til Korsør, som ikke er lidt længere end Søveien mellem Aarhus og Kallundborg, og som jeg har Anledning til at troe er meget besværligere, navnlig i Østeraaret paa de korte Dage og under taaget Veir; thi Seiladsen fra Aarhus til Korsør er i disse Tilfælde ikke uden Bannfæltighed. Skal derfor Jernbaneanlægget udøve nogen stor Indflydelse paa Forbindelsen mellem Jylland og Kjøbenhavn, maa man tænke sig en Jernbane fortsat igjennem Fyen samt en Sidebane, der gaaer til Fredericia eller idetmindste udmunder et Sted ved Lillebelt, hvorved Søveien først virkelig forfortes. Men som jeg allerede har sagt, et meget væsentlig Bidrag til at skaffe Banen den fornødne Indtægt, vil den Transport give, hvorpaa der maa regnes fra Norge og Sverrig, men den vil meget forsinkes, naar man gjør Bugter ud til en Havn paa Østysten, og ved Benyttelsen af Jernbanen kommer det virkelig an paa, om Farten paa en længere Jernbanestrækning forlanges endog blot nogle Timer og fordyres endog blot med enkelte Rigsbankdalere; thi den store erhvervende Deel af Befolkningen ledes ved denne, som det kan synes, ikke store Tidspilde og ved denne, som det kan synes, ikke store Beføstning, men som dog kan have en stor Betydning, nødvendigt fra at benytte Jernbanen i den Grad, som ellers vilde være

Tilfældet. Jeg troer derfor, at det maa være et Hovedoieemed at gjøre Længdebanen saa kort som muligt, og jeg troer desuden, at en Hovedbane, truffet langs hen ad Østysten, vil tabe den største Deel af Betydningen for det hele vestlige Jylland. Det vil virkelig ikke være til Gavn f. Ex. for Ringkjøbing, om der lægges en Jernbane, som trækkes hen efter en Havn paa Østysten, saasom ved Aarhus; thi man vil omtrent faae lige saa langt at reise paa en Egn, hvor der kun er en eneste farbar Vej, som vel at mærke, endnu ikke er færdig, men som vil blive det i de nærmeste Aar; man vilde faae en 14 à 16 Meil at reise til Lands, forat naae den jydske Jernbane, som man vil have at reise for at naae den slesvigske Jernbane; det vilde idetmindste være Tilfældet med en stor Deel af det vestlige Jylland. Der møder endnu imidlertid et andet Spørgsmaal ved de stillede Vædringsforslag, nemlig om det kan være hensigtsmæssigt og rigtigt nu at vedtage disse Vædringsforslag, og derved paa en Maade indskrænke Regeringens Virksomhed. Jeg skal gjerne erkende, at det er rigtigt, at Regeringen gives en saa udstrakt Bemyndigelse og har en saa stor Handlingsfrihed i en Sag som denne, som vel er muligt, og jeg skulde derfor heller ikke have sluttet mig til noget af Vædringsforslagene, naar det ikke havde fremskillet sig for mig, som om der hos Regeringen var en overveiende Tendents til at lade Hovedbanen søge saanær, som det er nogenlunde gjørligt, til Østysten. Naar jeg ikke feiler, er det ogsaa udtalt af den ærede Finansminister ved Sagens Forelæggelse, at en saakaldet østlig Bane egentlig var den eneste, hvorom der kunde være Spørgsmaal. Ved at see de Forhandlinger, der ere førte i denne Sag, gjør det mig ondt at see, at der udtales en saa ringe Tillid til Foretagendet selv, som skeet er fra Regeringens Side. Jeg skal ikke indlade mig videre paa det Grundede eller Ugrundede i de Bebrejdelser, der ere fremskorte imod og afviste af Ministeriet med Hensyn til, om denne Sag fra Ministeriets Side er fremmet med tilbørlig Hurtighed eller ikke, men jeg kan dog ikke undlade at fremhæve, at det samlede Indtryk af Forhandlingerne og Alt, hvad der er kommet til almindelig Kundskab an-